

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการสอบปากคำเด็กในคดีอาญา¹

ร้อยตำรวจเอก เทวฤทธิ์ อินทร์จันทร์²

จากการศึกษาเกี่ยวกับการสอบปากคำเด็กในคดีอาญา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี กฎหมายไทย และวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการสอบปากคำเด็กในคดีอาญา ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจในรากฐานแห่งความคิดของขั้นตอน วิธีการและกระบวนการในการสอบปากคำเด็กในคดีอาญา ซึ่งกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กเกิดจากแนวคิดที่สังคมมองว่าเด็กเป็นผู้มีความอ่อนไหวทางอารมณ์ถูกรอบำทางความคิดจากบุคคลอื่นได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ กฎหมายจึงมุ่งเน้นเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิสวัสดิภาพ การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือต้องคำนึงถึงการปฏิบัติที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างแท้จริง ดังนั้น การดำเนินคดีอาญาแก่เด็กและเยาวชนจึงต้องมีหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษ เพื่อปกป้องและคุ้มครองความเสียหายจากการที่เด็กถูกดำเนินคดีอาญาให้มีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ มุ่งเน้นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก จึงมิได้มุ่งเน้นที่การลงโทษ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว กลไกต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนจึงมีลักษณะเป็นการเฉพาะและเหมาะสมต่อพัฒนาการของเด็กและเยาวชน

ในด้านของสิทธิเด็กนั้น ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชน เพราะเด็กเป็นกลุ่มคนที่ต้องการการปกป้องคุ้มครองมากกว่าคนทั่วไป ซึ่งในปฏิญญาแห่งกรุงเจนีวา ค.ศ. 1924 ถือเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นเครื่องมือของสิทธิมนุษยชนฉบับแรก ที่ให้การคุ้มครองสิทธิของเด็ก โดยการร่างปฏิญญานี้ได้รับการสนับสนุนจากสหภาพกองทุนระหว่างประเทศ (Save the Children Fund International Union) โดยมีสาระสำคัญคือเด็กจะต้องได้รับการพัฒนาตามสภาวะปกติทั้งทางร่างกายและจิตใจ เด็กที่จะต้องได้รับอาหาร เด็กที่ป่วยจะต้องได้รับการบำบัดรักษา หรือเด็กกำพร้าจะต้องได้รับที่อยู่อาศัยและความช่วยเหลือ เป็นต้น ซึ่งปฏิญญานี้ได้รับการยอมรับจากองค์กรของรัฐบาลประเทศต่าง ๆ และตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1989 ข้อ 12 ซึ่งเป็นการให้หลักประกันแก่เด็กที่มีความคิดเห็นเป็นของตนเองได้แล้วมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนได้อย่างเสรี โดยเฉพาะในกระบวนการพิจารณาทางตุลาการและทาง

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการสอบปากคำเด็กในคดีอาญา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปวีศร เลิศธรรมเทวี และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตอนันต์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา ภักดีคง

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสงขลา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปกครองใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อเด็กไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยผ่านทางผู้แทน หรือองค์กรที่เหมาะสม อันเป็นที่มาของแนวความคิดให้การคุ้มครองในการค้นหาความจริงจากพยานเด็กในคดีอาญาของไทย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 ทวิ วรรคหนึ่ง³ และมาตรา 134/2⁴ ได้บัญญัติให้การสอบปากคำผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชน ตามมาตรา 133 ทวิ วรรคหนึ่ง และมาตรา 134/2 ต้องนำบทบัญญัติมาตรา 133 ทวิ มาใช้กับผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชนในการสอบปากคำ ดังนั้น การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานและผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น เว้นแต่ ในกรณีที่คำถามใดอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ให้พนักงานสอบสวนถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์แล้วแต่กรณี แต่หากเป็นกรณีที่เด็กตกเป็นผู้ต้องหาตามมาตรา 134/2 ก็บัญญัติให้นำบทบัญญัติในมาตรา 133 ทวิ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลมแก่การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี โดยถือว่าทีมสหวิชาชีพต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์และพนักงานอัยการซึ่งต่างสาขาวิชาชีพมาร่วมฟังการสอบสวน หรือว่าสหวิชาชีพร่วมฟังการสอบสวนของพนักงานสอบสวน สหวิชาชีพเป็นกลุ่มบุคคลที่ได้รับการฝึกอบรม ต่างนำความรู้ประสบการณ์และแนวคิดทฤษฎีมาแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การสอบปากคำเด็กในคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 ทวิ และมาตรา 134/2 ยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม และไม่เหมาะสมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดตัวบุคคลที่เด็กไว้วางใจให้เข้าร่วมการสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 ทวิ ได้บัญญัติว่า การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น แต่กฎหมายไม่ได้ให้คำนิยามหรือกำหนดตัวบุคคลที่เด็กร้องขอดังกล่าวว่าต้องเป็นบุคคลใดบ้าง ซึ่งอาจจะเป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท หรือบุคคลใดก็ได้ที่เด็กไว้วางใจตามความต้องการของเด็กคนนั้น ทำให้เด็กอาจร้องขอให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กเข้าร่วมในการสอบปากคำ เนื่องจากความกลัวโดนตำหนิหรือไม่กล้าบอกบิดามารดาหรือคนที่รัก ทั้งที่บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดเด็กมากที่สุด และหากมีบุคคลดังกล่าวร่วมอยู่ด้วยในการสอบปากคำ จะทำให้เด็กเกิดความอับอายและพลอดรักมากกว่าบุคคลอื่น เนื่องจากเหตุผลที่กฎหมายบัญญัติให้มีบุคคลที่เด็กร้องขออยู่ร่วมด้วยในการสอบปากคำก็เพื่อให้เด็กมีความอับอายในระหว่างการสอบปากคำ โดยหลักแล้วบิดามารดา ผู้ปกครอง ที่เลี้ยงดูหรือให้การดูแลเด็ก เป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมที่สุดที่จะอยู่ร่วมกับ ซึ่งบุคคลดังกล่าวช่วยให้เด็กเข้าใจคำถามของพนักงานสอบสวนได้ดีขึ้นและทำให้

³ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา,มาตรา 133 ทวิ วรรคหนึ่ง.

⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา,มาตรา 134/2.

เด็กมีความกล้าที่จะถ่ายทอดข้อเท็จจริงให้กับเจ้าพนักงานผู้ทำการสอบปากคำ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง และครบถ้วนในการรวบรวมพยานหลักฐาน

ประเด็นปัญหาที่สองเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการเข้าร่วมการสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 133 ทวิ ได้บัญญัติว่า การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็น เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนหนึ่งในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น แต่กฎหมายมิได้กำหนดบทบาทของพนักงานอัยการให้มีความชัดเจนว่ามีอำนาจหน้าที่อย่างไรบ้าง สามารถร่วมถามปากคำเด็กกับพนักงานสอบสวนได้หรือไม่ ทั้งที่พนักงานอัยการมีความรู้ ความชำนาญในเรื่องการสอบสวน การทำสำนวนความมากกว่าพนักงานสอบสวน หลักกฎหมายดังกล่าวจึง ไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายที่พนักงานอัยการเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกระบวนการขึ้นสอบสวน ในขั้นตอน การสอบปากคำเด็กในชั้นสอบสวนเด็ก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสอบสวนคดีอาญา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดบทบาทให้พนักงานอัยการให้เป็นผู้กำกับดูแลกระบวนการสอบปากคำเด็ก หรือเป็นหัวหน้าการสอบปากคำด้วย ดังนั้น จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติมาตรา 133 ทวิ ยังไม่มีความชัดเจน แน่นนอนว่าพนักงานอัยการมีบทบาทหน้าที่อย่างไรในการเข้าร่วมการสอบสวนพยานเด็ก

ประเด็นปัญหาที่สามเกี่ยวกับการร้องขอให้มีสหวิชาชีพเข้าร่วมการสอบสวนในคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุก

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 ทวิ ได้จำกัดประเภทคดีที่ต้องจัดให้ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการอยู่ร่วมด้วยในการสอบปากคำ ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ซึ่งกฎหมายกำหนดเฉพาะคดีดังต่อไปนี้ ได้แก่ คดีความผิด เกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้ ความผิดเกี่ยวกับ เสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและ ปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการเท่านั้นที่ต้องจัดให้นักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการอยู่ร่วมด้วยในการสอบปากคำ แต่หาก เป็นคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ต้องร้องขอ พนักงานสอบสวน จึงจะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ต้องจัดให้มีสหวิชาชีพเข้าร่วมในการสอบปากคำ ซึ่งบทบัญญัติ ดังกล่าวเป็นการผลักภาระให้เด็กซึ่งยังอ่อนวัยและด้อยประสบการณ์ในการร้องขอนักจิตวิทยาหรือนักสังคม สงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเพื่อปกป้องสิทธิของตนเอง ดังนั้น รัฐควรจัดให้มี สหวิชาชีพในการเข้าร่วมการสอบสวนทุกคดีโดยเด็กไม่ต้องร้องขอ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของเด็ก

ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดให้มีสหวิชาชีพในการสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีตามมาตรา 134/2

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/2 บัญญัติให้นำบทบัญญัติในมาตรา 133 ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี จะเห็นได้ว่ามีปัญหาเกี่ยวกับถ้อยคำในตัวบทที่บัญญัติให้นำ “มาใช้บังคับโดยอนุโลม” ยังขาดความชัดเจนแน่นอนว่า การนำมาใช้บังคับโดยอนุโลมนั้น ต้องนำทั้งประเภทคดีที่กำหนดไว้ในมาตรา 133 ทวิ และการนำสหวิชาชีพเข้าร่วมในการสอบปากคำเด็กมาใช้บังคับโดยอนุโลมกับผู้ต้องหาที่เป็นเด็กหรือไม่ เนื่องจากยังมีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาและความเห็นของนักกฎหมายที่ยังเห็นแตกต่างกันโดยมีความเห็นสองฝ่าย นักกฎหมายฝ่ายแรก อาจารย์ธานี สิงหนาทและจรัญ ภักดีธนากุล เห็นว่า การนำมาตรา 133 ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม หมายถึง การนำทั้งประเภทคดีที่กำหนดไว้ในมาตรา 133 ทวิ และสหวิชาชีพในการสอบปากคำเด็กมาใช้อนุโลมกับผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก ทำให้การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา 133 ทวิ เท่านั้น ที่ต้องใช้สหวิชาชีพสำหรับสอบปากคำเด็ก ซึ่งความเห็นนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3432/2557 วินิจฉัยไปในแนวทางเดียวกัน ในขณะที่อาจารย์สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล นักกฎหมายอีกฝ่ายหนึ่ง เห็นว่าบทบัญญัติมาตรา 134/2 หมายความว่าเฉพาะการนำสหวิชาชีพมาใช้ในการสอบปากคำผู้ต้องหาที่เป็นเด็กเท่านั้น ทำให้การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กในทุกคดีต้องนำสหวิชาชีพสำหรับสอบปากคำเด็กมาใช้บังคับด้วย ซึ่งความเห็นนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 16628/2555 วินิจฉัยสนับสนุนทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนว่าจะยึดหลักเกณฑ์ใดมาใช้เป็นหลักในการสอบปากคำผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการสอบปากคำเด็กในคดีอาญา ผู้ศึกษาพบว่ามีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาการกำหนดตัวบุคคลที่เด็กไว้วางใจให้เข้าร่วมการสอบสวน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 133 ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยกำหนดให้เฉพาะบิดา หรือมารดา หรือญาติผู้ปกครองของเด็กเท่านั้นที่สามารถเป็นบุคคลที่เด็กร้องขอได้ตามมาตรา 133 ทวิ และอยู่ร่วมกับเด็กในระหว่างการสอบสวน เพราะเป็นบุคคลผู้ใกล้ชิดที่เด็กไว้วางใจและเป็นผู้ใหญ่ที่เด็กรักเคารพและรู้จักตัวเด็กมากที่สุด

แม้เป็น “ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีร้องขอ การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วน

สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอที่เป็นบิดา หรือมารดา หรือญาติผู้ปกครอง และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น”

2. ปัญหาอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการเข้าร่วมการสอบสวน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 133 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นมาตรา 133 ทวิ วรรคหก เรื่อง บทบาทหน้าที่ของพนักงานอัยการให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้พนักงานอัยการที่เข้าร่วมในการสอบปากคำเด็กมีอำนาจถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีและเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบและกำกับดูแลให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามขั้นตอนในการสอบปากคำเด็กให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เพราะพนักงานอัยการเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญมากกว่าพนักงานสอบสวน จะทำให้กระบวนการสอบปากคำเด็กมีความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น

แก้เป็น “ให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี และมีหน้าที่ตรวจสอบและกำกับดูแลให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามขั้นตอนในการสอบปากคำเด็กให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้”

3. ปัญหาการร้องขอให้มิสทวิชชีพเข้าร่วมการสอบสวนในคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุก ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 133 ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยการขยายขอบเขตประเภทคดีที่ต้องจัดให้มีทวิชชีพอยู่ร่วมด้วยในการสอบปากคำเด็กให้ครอบคลุมฐานความผิดอื่น ๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา 133 ทวิ โดยหากเป็นการสอบสวนในความผิด 9 ฐาน ที่กำหนดไว้ในมาตรา 133 ทวิ วรรคแรก ควรใช้ทวิชชีพเข้าร่วมในการสอบปากคำเด็ก โดยกำหนดให้มีทั้งนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการอยู่ร่วมด้วยในการสอบสวน แต่หากเป็นความผิดฐานอื่นที่มีอัตราโทษจำคุก นอกจากความผิดทั้ง 9 ฐานนั้น ควรกำหนดให้มีทวิชชีพเข้าร่วมในการสอบปากคำเด็กในความผิดฐานอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกทุกคดีโดยเด็กไม่จำเป็นต้องร้องขอแต่อย่างใดด้วยเช่นกัน เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเด็กได้รับความยุติธรรมตามกฎหมาย

แก้เป็น “ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการ ชุลมุนต่อสู้ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วย มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือ คดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกทุกคดี การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอที่เป็นบิดา หรือมารดา หรือญาติผู้ปกครอง และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น ”

4. ปัญหาการจัดให้มีสหวิชาชีพในการสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีตามมาตรา 134/2 ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 134/2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ยังขาดความชัดเจนแน่นอน โดยกำหนดให้การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ที่ต้องหาว่ากระทำความผิดตามฐานความผิดที่บัญญัติไว้ในมาตรา 133 ทวิ ให้จัดให้มีสหวิชาชีพสำหรับการสอบปากคำเด็กตามมาตรา 133 ทวิ มาใช้บังคับ เพื่อคุ้มครองผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหาที่เป็นเด็กให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม โดยบัญญัติให้ชัดเจนว่าเฉพาะการสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ที่ต้องหาว่ากระทำความผิดตามประเภทคดีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 133 ทวิ เท่านั้น ที่ต้องจัดให้มีสหวิชาชีพในการสอบปากคำเด็กตามมาตรา 133 ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งการแก้ไขมาตรา 134/2 ดังกล่าว จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานสอบสวน ลดความล่าช้าของการทำคดี

แก้เป็น “ให้นำบทบัญญัติในมาตรา 133 ทวิ เฉพาะความผิดที่บัญญัติไว้ในมาตรา 133 ทวิ เท่านั้น มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี”

เอกสารอ้างอิง

เกษณี จันทรตระกูล และภุษา ศรีวิลาศ. คู่มือสำหรับเด็กเกี่ยวกับนโยบายคุ้มครองเด็ก. มุลินธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก. 2555.

กระทรวงยุติธรรม. คู่มือการปฏิบัติงานในการถามปากคำเด็กในชั้นสอบสวน. 2550.

จรัญ ภักดีธนากุล. “ความรู้กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ว่าด้วยการสืบพยานเด็ก.” บทบัญญัติ เล่ม 56 ตอน 3.2543.

ณรงค์ใจหาญ. หลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1. กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2543.

สกุลสุข หอพิบูลสุข. กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานอัยการสูงสุด, 2556.